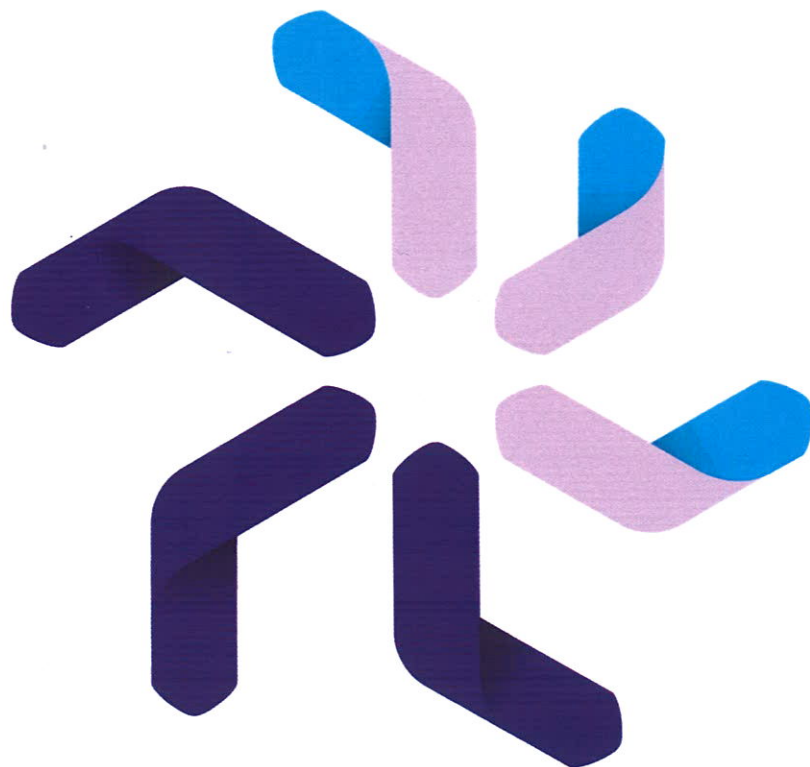

Ֆինանսական հաշվետվություններ և Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

«Հետազոտական ռեսուրսների կովկասյան
կենտրոն – Հայաստան» հիմնադրամ

31 դեկտեմբերի 2022թ.

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	3
Հոգաբարձուների խորհրդի կազմը՝ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	6
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	7
Գործունեության մասին հաշվետվություն	9
Զուտ ակտիվներում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	10
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	11
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	13

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

Գրանթ Թորնթոն ՓԲԸ
Երևան Պլազա բիզնես կենտրոն
ՀՀ, ք. Երևան 0015
Գրիգոր Լուսավորչի 9
Հ. + 374 10 50 09 64/61

Grant Thornton CJSC
Yerevan Plaza Business Center
9 Grigor Lusavorich Street,
Yerevan 0015, Republic of Armenia
T + 374 10 50 09 64/61

«Հետազոտական ռեսուրսների կովկասյան կենտրոն – Հայաստան» հիմնադրամի
հոգաբարձուների խորհրդին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Հետազոտական ռեսուրսների կովկասյան կենտրոն - Հայաստան» հիմնադրամի (Հիմնադրամ) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա գործունեության մասին հաշվետվությունը, զուտ ակտիվներում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի վերաբերյալ համառոտագիրը:

Մեր կարծիքով՝ կից ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են Հիմնադրամի՝ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքների ու դրամական հոսքերի ճշմարիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՄ-ներ):

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՄ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է մեր եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Հիմնադրամից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված «Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի» (ՀԷՄՄԽ կանոնագիրք) և էթիկայի համապատասխան պահանջների, որոնք կիրառելի են ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտի նկատմամբ Հայաստանի Հանրապետությունում, և կատարել ենք էթիկայի գծով մեր այլ պարտականությունները՝ էթիկայի նշված պահանջների համաձայն: Մենք համոզված ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՄ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Հիմնադրամի՝ անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար, համապատասխան դեպքերում անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և Հիմնադրամի գործունեության անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված իրավասու մարմինը մտադիր է լուծարել Հիմնադրամը, ընդհատել դրա գործունեությունը կամ, երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձիք պատասխանատու են Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից՝ անկախ դրանց՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած կազդեն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

Որպես ԱՄՄ-ներին համապատասխան աուդիտի մաս, աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում ենք մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- Որոշակիացնում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար ու համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության պատճառով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության չարաշահում:

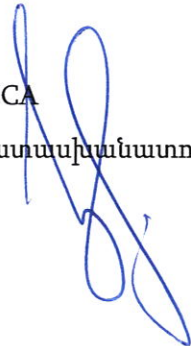
- Ձեռք ենք բերում պատկերացում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, այլ ոչ թե Հիմնադրամի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և համապատասխան բացահայտումների ողջամտությունը:
- Եզրահանգումներ ենք կատարում ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա, գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է ղեկավարի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է նշանակալի կասկած հարուցել Հիմնադրամի անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա ղեկավարը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Հիմնադրամին դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը:
- Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու ղեկավարի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտորական առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Արմեն Հովհաննիսյան
Տնօրեն

Էմիլ Վասիլյան, FCCA
Առաջադրանքի պատասխանատու

23 մայիսի 2023թ.

Հոգաբարձուների խորհրդի կազմը՝ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

Մերի Շիհան

Խորհրդի նախագահ

Միգրացիայի միջազգային կազմակերպություն (պաշտոնաթող)

Մայրլ Զոնսոն

Առողիտի և ֆինանսների գծով հանձնաժողովի նախագահ

Խաղաղության կորպուսի Հայաստանի կառավարման և գործառնությունների տնօրեն

Աննա Օհանյան

Մթնոնհիլ քոլեջի քաղաքագիտության և միջազգային հետազոտությունների ամբիոնի ղեկավար

Ուիլյամ Հանլոն

ՅՈՒՆԻՍԵՖ-ի Սուխումի գրասենյակի ղեկավար

Դեանա Արսենիան

Նյու Յորքի Քարնեգի կորպորացիայի փոխնախագահ

Հորթըն Բիբի-Մենթըր

Եվրասիա Հիմնադրամի նախկին նախագահ

Թալար Կազանջյան

ՀԲԸՄ Հայաստան, գործադիր տնօրեն (նախկին)

Եվա Ավակյան

Մեյվ դը Չիլդրեն (ԱՄՆ) գենդերային հավասարության փոխնախագահի տեղակալ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

	Ծանոթ.	Հազար դրամ		ԱՄՆ դոլար	
		2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
<i>Ակտիվներ</i>					
<i>Ոչ ընթացիկ ակտիվներ</i>					
Հիմնական միջոցներ	4	269,516	200,030	684,794	416,607
Ոչ նյութական ակտիվներ		1,556	1,714	3,955	3,570
Ժամկետային ավանդներ	6	-	28,610	-	59,587
Այլ երկարաժամկետ ակտիվներ		-	149	-	310
		<u>271,072</u>	<u>230,503</u>	<u>688,749</u>	<u>480,074</u>
<i>Ընթացիկ ակտիվներ</i>					
Դեբիտորական պարտքեր	5	8,145	25,603	20,695	53,324
Ժամկետային ավանդներ	6	24,587	47,806	62,472	99,567
Անավարտ ծառայություններ	7	25,406	22,556	64,553	46,978
Մնացորդներ բանկերում	8	8,247	40,118	20,954	83,555
		<u>66,385</u>	<u>136,083</u>	<u>168,674</u>	<u>283,424</u>
Ընդամենը ակտիվներ		<u><u>337,457</u></u>	<u><u>366,586</u></u>	<u><u>857,423</u></u>	<u><u>763,498</u></u>

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

	Ծանոթ.	Հազար դրամ		ԱՄՆ դոլար	
		2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Պարտավորություններ և զուտ ակտիվներ					
<i>Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ</i>					
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	9	7,290	5,651	18,523	11,769
Հետաձգված եկամուտ		419	-	1,064	-
		<u>7,709</u>	<u>5,651</u>	<u>19,587</u>	<u>11,769</u>
<i>Ընթացիկ պարտավորություններ</i>					
Կրեդիտորական պարտքեր	10	42,151	19,166	107,099	39,918
Հետաձգված եկամուտ	11	17,101	47,388	43,451	98,696
Ընթացիկ շահութահարկի գծով պարտավորություններ		3,546	1,393	9,012	2,901
		<u>62,798</u>	<u>67,947</u>	<u>159,562</u>	<u>141,515</u>
<i>Զուտ ակտիվներ</i>	12				
Կուտակված արդյունք (անսահմանափակ)		266,950	292,988	568,067	627,947
Արտարժույթի փոխարկման պահուստ		-	-	110,207	(17,733)
		<u>266,950</u>	<u>292,988</u>	<u>678,274</u>	<u>610,214</u>
Ընդամենը պարտավորություններ և զուտ ակտիվներ		<u>337,457</u>	<u>366,586</u>	<u>857,423</u>	<u>763,498</u>

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են 2023թ. մայիսի 23-ին՝

Սոնա Բալասանյան
Գործադիր տնօրեն

Աննա Գրիգորյան

«Սմարտ ԷմԹի» ՍՊԸ

հարկային մասնագետ, գլխավոր խորհրդատու

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 13-ից մինչև 41-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Գործունեության մասին հաշվետվություն

	Ծանոթ.	Հազար դրամ		ԱՄՆ դոլար	
		2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Շնորհներից եկամուտ	13	116,856	154,752	268,723	307,163
Ծառայությունների մատուցումից եկամուտ	14	181,978	100,490	418,478	199,460
Ֆինանսական եկամուտ, զուտ		1,702	1,581	3,914	3,138
Այլ եկամուտ		1,031	44	2,371	87
Ընդամենը եկամուտ		301,567	256,867	693,486	509,848
Հատուցումներ աշխատակիցներին		(103,366)	(96,609)	(237,701)	(191,757)
Ծառայությունների գծով հատուցումներ		(73,003)	(79,466)	(167,878)	(157,730)
Վերլուծական և հետազոտական աշխատանքներ, կրթաթոշակ- ների գծով ծախսեր		(43,069)	(26,071)	(99,042)	(51,748)
Խորհրդատվական ծառայություններ		(11,763)	(13,523)	(27,050)	(26,841)
Ներկայացուցչական ծախսեր		(7,953)	(10,889)	(18,289)	(21,613)
Գրասենյակային ծախսեր		(11,605)	(8,413)	(26,687)	(16,699)
Մաշվածություն և ամրոտիզացիա		(8,277)	(7,103)	(19,034)	(14,099)
Ապահովագրական ծախսեր		(3,309)	(3,619)	(7,609)	(7,183)
Գործուղման և տրանսպորտային միջոցների վարձակալության ծախսեր		(7,342)	(3,591)	(16,884)	(7,128)
Բանկային ծախսեր		(3,799)	(2,664)	(8,736)	(5,288)
Ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման կորուստներ		-	(93)	-	(185)
Այլ ծախսեր		(23,403)	(12,922)	(53,822)	(25,649)
Փոխարժեքային տարբերությունից զուտ վնաս	15	(26,750)	(17,857)	(61,514)	(35,444)
Ընդամենը ծախսեր		(323,639)	(282,820)	(744,246)	(561,364)
Արդյունք մինչև հարկերը		(22,072)	(25,953)	(50,760)	(51,516)
Շահութահարկի գծով ծախս	16	(3,966)	(909)	(9,120)	(1,804)
Տարվա արդյունք		(26,038)	(26,862)	(59,880)	(53,320)

Գործունեության մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 13-ից մինչև 41-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ջուտ ակտիվներում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

	Հազար դրամ		ԱՄՆ դոլար		
	Կուտակված արդյունք (անսահմանափակ)	Ընդամենը	Արտարժույթի վերագնահատման պահուստ	Կուտակված արդյունք (անսահմանափակ)	Ընդամենը
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	319,850	319,850	(69,219)	681,267	612,048
Տարվա արդյունք և համապարփակ եկամուտ	(26,862)	(26,862)	-	(53,320)	(53,320)
Ֆինանսական հաշվետվությունների վերաչափումից փոխարժեքային տարբերություններ	-	-	51,486	-	51,486
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	292,988	292,988	(17,733)	627,947	610,214
Տարվա արդյունք և համապարփակ եկամուտ	(26,038)	(26,038)	-	(59,880)	(59,880)
Ֆինանսական հաշվետվությունների վերաչափումից փոխարժեքային տարբերություններ	-	-	127,940	-	127,940
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	266,950	266,950	110,207	568,067	678,274

Ջուտ ակտիվներում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 13-ից մինչև 41-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

	Հազար դրամ		ԱՄՆ դոլար	
	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր				
Տարվա արդյունք	(26,038)	(26,862)	(59,880)	(53,320)
<i>Ճշգրտումներ</i>				
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	8,277	7,103	19,034	14,099
Շահութահարկի գծով ծախս	3,966	909	9,120	1,804
Շնորհներից եկամուտ	(116,856)	(154,752)	(268,723)	(307,163)
Ֆինանսական եկամուտ, զուտ	(1,702)	(1,572)	(3,914)	(3,138)
Ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման կորուստներ	-	93	-	185
Ոչ նյութական ակտիվների օտարումից վնաս	14	-	30	-
Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ/(վնաս)	26,750	17,857	61,514	35,444
<i>Գործառնական արդյունք նախքան շրջանառու կապիտալի փոփոխությունները</i>	(105,591)	(157,224)	(242,819)	(312,089)
Դեբիտորական պարտքերի փոփոխություն	14,856	(7,562)	34,163	(15,010)
Կրեդիտորական պարտքերի փոփոխություն	14,584	(3,979)	33,537	(7,898)
Անավարտ ծառայությունների փոփոխություն	(2,850)	601	(6,554)	1,193
<i>Գործառնական գործունեության համար օգտագործված դրամական միջոցներ</i>	(79,001)	(168,164)	(181,673)	(333,804)
Ստացված շնորհներ, զուտ	88,208	47,621	202,844	94,522
Վճարված շահութահարկ	(1,393)	(5,884)	(3,203)	(11,679)
<i>Գործառնական գործունեությունից ստացված/ (գործունեության համար օգտագործված) զուտ դրամական միջոցներ</i>	7,814	(126,427)	17,968	(250,961)

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

	Հազար դրամ		ԱՄՆ դոլար	
	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր				
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(77,469)	(205,258)	(178,148)	(407,412)
Ժամկետային ավանդների մարում	75,959	51,819	174,676	102,854
Տրամադրված փոխառությունների մարում	-	13,000	-	25,803
Ստացված տոկոսային եկամուտ	1,187	6,331	2,730	12,566
<i>Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ</i>	<u>(323)</u>	<u>(134,108)</u>	<u>(743)</u>	<u>(266,189)</u>
Բանկերում մնացորդների զուտ աճ/(նվազում)	7,491	(260,535)	17,225	(517,150)
Արտարժույթի փոխարժեքի ազդեցությունը դրամական միջոցների վրա	(15,747)	(10,819)	(36,212)	(21,474)
Արտարժույթի փոխարկումից տարբերություն	-	-	16,386	26,163
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարվա սկզբում	40,118	311,472	83,555	596,016
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարվա վերջում	<u>31,862</u>	<u>40,118</u>	<u>80,954</u>	<u>83,555</u>

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 13-ից մինչև 41-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1 Գործառնությունների բնույթը և ընդհանուր տեղեկատվություն

«Հետազոտական ռեսուրսների կովկասյան կենտրոն-Հայաստան» Հիմնադրամն (Հիմնադրամ) անկախ վերլուծական-ուսումնական կենտրոն է, որի նպատակն է ներազդել Հայաստանում հանրային քաղաքականության ու որոշումների ընդունման վրա՝ Հայաստանում և Հարավային Կովկասում հետազոտությունների և հասարակական գիտությունների խթանման միջոցով:

Հիմնադրամը հիմնադրվել է Եվրասիա համագործակցություն հիմնադրամի կողմից, որն իր հերթին հիմնադրվել է ԱՄՆ ոչ առևտրային կազմակերպություն հանդիսացող Եվրասիա հիմնադրամի կողմից: Հիմնադրամը Հայաստանի Հանրապետության իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրում գրանցվել է 2013թ. հուլիսի 16-ին:

Հիմնադրամն առաջարկում է քանակական և որակական հետազոտությունների արդյունքում ստացված բաց և հասանելի տվյալներ, մեթոդաբանական և կողմնորոշիչ դասընթացներ, դասախոսություններ, հետազոտական փոքր դրամաշնորհներ, ինչպես նաև գրադարանից օգտվելու հնարավորություն:

Հիմնադրամը համագործակցում է Ադրբեյջանի և Վրաստանի մայրաքաղաքներում գործող համանուն կենտրոնների հետ՝ հետամտելով հասարակագիտության և հանրային քաղաքականության վերլուծության խթանումը Հարավային Կովկասում:

Հիմնադրամի աշխատակիցների միջին թվաքանակը 2022թ. կազմել է 15 մարդ (2021թ.՝ 13 մարդ):

Հիմնադրամի գրանցման հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Երևան, Աբովյան փող., 25:

Հիմնադրամի գործունեության հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Երևան, Տիգրան Մեծի պող., 47/1:

Գործարար միջավայր

Ուկրաինայում բռնկված հակամարտությունը պատճառ դարձավ, որ հազարավոր ռուսներ և ուկրաինացիներ տեղափոխվեն Հայաստանի Հանրապետություն: Սա վերաբերում է ոչ միայն անհատներին, այլ նաև ձեռնարկություններին, որոնք հիմնադրվել և իրենց գործունեությունը ծավալել են այդ երկրներում: Դա հանգեցրեց հայկական շուկա արտարժույթի ներհոսքի ավելացմանը, ինչի հետևանքով հայկական դրամը զգալի արժևորվեց ԱՄՆ դոլարի և եվրոյի նկատմամբ:

Մյուս կողմից, ՀՀ կենտրոնական բանկը ոչ մի միջոց չձեռնարկեց, որպեսզի թուլացնի հայկական ազգային արժույթի դիրքերը: Այս իրադարձությունը զգալի ազդեցություն ունեցավ այն կազմակերպությունների վրա, որոնք ներգրավված էին ապրանքների և ծառայությունների արտահանման, ներառյալ Տեղեկատվական և հաղորդակցական տեխնոլոգիաների (ՏՀՏ) ոլորտում:

Ղեկավարությունը չի ակնկալում, որ ԱՄՆ դոլարի և եվրոյի նկատմամբ հայկական դրամի հետագա արժևորում կլինի: Այնուամենայնիվ, Ուկրաինայում շարունակվող հակամարտությունը կարող է հանգեցնել Հայաստան դեռևս ավելի մեծ արտարժույթի

ներհոսքի, ինչը կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ Հիմնադրամի ֆինանսական կայունության վրա:

Տվյալ ֆինանսական հաշվետվությունները չեն արտացոլում վերը նկարագրվածի հնարավոր ապագա ազդեցությունը Հիմնադրամի գործունեության վրա:

2 Պատրաստման հիմքերը

2.1 Համապատասխանություն

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՄ) համաձայն, ինչպես հրապարակվել է Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՄԽ) կողմից: Հաշվետվությունները պատրաստվել են հիմնվելով այն գնահատման վրա, որ Հիմնադրամն իր գործունեությունն իրականացնում է անընդհատության սկզբունքից ելնելով:

Ներկայումս ՖՀՄՄ-ները չեն պարունակում հաշվապահական հաշվառման վարման և ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման վերաբերյալ հատուկ ուղեցույցներ շահույթ չհետապնդող և ոչ կառավարական կազմակերպությունների համար: Եթե ՖՀՄՄ-ները չեն տալիս ուղղություն շահույթ չհետապնդող ոլորտի կազմակերպություններին հատուկ գործարքների հաշվառման վերաբերյալ, ապա հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը պետք է հիմնվի ՖՀՄՄ-ների ընդհանուր սկզբունքների վրա՝ համաձայն Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՄԽ) «Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ներկայացման հայեցակարգային հիմունքների»:

2.2 Չափման հիմքեր

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են հաշվեգրման սկզբունքով և սկզբնական արժեքի մեթոդով:

2.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը հայկական դրամն է (դրամ), որն էլ հանդիսանում է Հիմնադրամի գործառնական արժույթը, քանի որ այն լավագույնս արտացոլում է ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Հիմնադրամի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հայկական դրամով և ԱՄՆ դոլարով, քանի որ, ղեկավարության համոզմամբ, այս արժույթներն առավել օգտակար են Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների համար: Դրամով ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է մինչև մոտակա հազար միավորը:

Ծանոթագրություններում բացահայտված որոշ տեղեկատվություն ներկայացված է միայն դրամով: Նման դեպքերում օգտագործողները պետք է հետևեն ծանոթագրություն 3.1-ին համապատասխան տեղեկատվությունը ԱՄՆ դոլարով ստանալու համար:

Դրամով ներկայացված ֆինանսական հաշվետվություններն ԱՄՆ դոլարով վերահաշվարկման քաղաքականությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 3.1-ում:

2.4 Գնահատումների և դատողությունների կիրառում

ՖՀՄՄ-ներին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որպեսզի Հիմնադրամի ղեկավարությունը կարևոր գնահատումներ և ենթադրություններ կատարի, որոնք ազդեցություն են գործում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների

գումարների, ինչպես նաև հաշվետու տարվա եկամուտների և ծախսերի գումարների վրա: Առավել մեծ դատողություն պահանջող և բարդություն ներկայացնող էական ոլորտները, կամ այն ոլորտները, որտեղ ենթադրություններն ու գնահատումներն էական են ֆինանսական հաշվետվությունների համար, բացահայտված են ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություն 17-ում:

2.5 Նոր և վերանայված ստանդարտների ընդունում

Ընթացիկ տարում Հիմնադրամն ընդունել է իր գործունեության համար կիրառելի և 2022թ. հունվարի 1-ից սկսվող ժամանակաշրջանների համար ուժի մեջ մտած բոլոր նոր և վերանայված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, որոնք հրապարակվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՄԽ) և ՀՀՄՄԽ-ի Մեկնաբանման կոմիտեի (ՄԿ) կողմից:

Նշված փոփոխությունների բնույթը և ազդեցությունը բացահայտված են ստորև:

Նոր և վերանայված ստանդարտներ և մեկնաբանություններ, որոնք կիրառելի են 2022թ. հունվարի 1-ից և դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար

Ներքոհիշյալ նոր ստանդարտներն ու փոփոխությունները, որոնք առաջին անգամ կիրառվել են 2022թ., որևէ էական ազդեցություն չեն ունեցել Հիմնադրամի հաշվետվությունների վրա:

Ստանդարտ	Ստանդարտի կամ մեկնաբանության անունը
ՀՀՄՄ 3	Հղումներ հայեցակարգային հիմունքներին (ՀՀՄՄ 3 փոփոխություններ)
ՀՀՄՄ 16	Մուտքեր նախքան նախատեսված օգտագործումը (ՀՀՄՄ 16 փոփոխություններ)
ՀՀՄՄ 37	Մեքարենպաստ պայմանագրեր. Պայմանագրի կատարման ծախսումներ (ՀՀՄՄ 37 փոփոխություններ)
ՀՀՄՄ 1, ՀՀՄՄ 9, ՀՀՄՄ 41, ՀՀՄՄ 16	2018-2021թ. ՀՀՄՄ-ների տարեկան բարեփոխումներ (ՀՀՄՄ 1, ՀՀՄՄ 9, ՀՀՄՄ 41, ՀՀՄՄ 16 փոփոխություններ)

Ստանդարտներ, փոփոխություններ և մեկնաբանություններ գործող ստանդարտների վերաբերյալ, որոնք դեռևս չեն գործում և նախօրոք չեն ներդրվել Հիմնադրամի կողմից

Այս ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաթվի դրությամբ Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՄԽ) կողմից թողարկվել են որոշակի նոր ստանդարտներ, փոփոխություններ և մեկնաբանություններ գործող ստանդարտների վերաբերյալ, որոնք սակայն դեռևս չեն գործում և նախօրոք չեն ներդրվել Հիմնադրամի կողմից:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ բոլոր կիրառելի հրապարակումները կներդրվեն Հիմնադրամի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում սկսած հրապարակման ուժի մեջ մտնելու ամսաթվին հաջորդող առաջին իսկ ժամանակաշրջանից:

Ղեկավարության կանխատեսմամբ այս փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա և ներկայացված են ստորև.

Ստանդարտ	Ստանդարտի կամ մեկնաբանության անունը	Տվյալ ամսաթվին կամ դրանից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար կիրառելի
ՖՀՄՄ 17	Փոփոխություններ Ապահովագրական պայմանագրերում ՖՀՄՄ 17, ներառյալ ՖՀՄՄ 9-ի կիրառումից ժամանակավոր ազատման երկարաձգումը (ՖՀՄՄ 4 փոփոխություններ)	1 հունվարի 2023թ.
ՀՀՄՄ 12	Մեկ գործարքից առաջացող ակտիվներին և պարտավորություններին վերաբերող հետաձգված հարկ (ՀՀՄՄ 12 փոփոխություններ)	1 հունվարի 2023թ.
ՀՀՄՄ 1	Պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ (ՀՀՄՄ 1 փոփոխություն)	1 հունվարի 2024թ.
ՀՀՄՄ 8	Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանում (ՀՀՄՄ 8 փոփոխություն)	1 հունվարի 2023թ.
ՀՀՄՄ 1	Հաշվապահական հաշվառման քննդաքականության բացահայտում (ՀՀՄՄ 1 և Գործնական կիրառություն 2)	1 հունվարի 2023թ.
ՀՀՄՄ 1	Պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ (ՀՀՄՄ 1 փոփոխություն)	1 հունվարի 2024թ.
ՀՀՄՄ 16	Վարձակալության պարտավորություն Վաճառքի և հետադարձ վարձակալության գործարքի ժամանակ (ՖՀՄՄ 16 փոփոխություն)	1 հունվարի 2024թ.
ՀՀՄՄ 1	Ոչ-ընթացիկ պարտավորություններ պայմանագրերի հետ (ՀՀՄՄ 1 փոփոխություն)	1 հունվարի 2024թ.

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը ճանաչվում են իրական արժեքով, հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով:

3.5 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են կանխիկ դրամական միջոցները, բանկային հաշիվների մնացորդները, դրամական միջոցները՝ ճանապարհին և կարճաժամկետ ավանդները՝ 3 ամսից պակաս մարման ժամկետով:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության նպատակով՝ դրամական միջոցների համարժեքները կարճաժամկետ, բարձր իրացվելի ներդրումներն են, որոնք հեշտ փոխարկվում են դրամական միջոցների՝ նախապես հայտնի գումարներով, և որոնց արժեքի փոփոխման ռիսկը նշանակալի չէ: Դրամական միջոցների համարժեքները պահվում են կարճաժամկետ դրամական պարտավորությունները բավարարելու նպատակով, այլ ոչ թե ներդրման կամ այլ նպատակներով: Հիմնադրամը դասակարգում է ներդրումները որպես դրամական միջոցների համարժեքներ այն դեպքում, եթե դրանք հեշտ փոխարկվում են դրամական միջոցների՝ նախապես հայտնի գումարներով, և որոնց արժեքի փոփոխման ռիսկը նշանակալի չէ:

3.6 Ծնորհներ

Ծնորհը չի ճանաչվում, քանի դեռ չկա հիմնավորված երաշխիք, որ Հիմնադրամը կատարելու է դրան կից բոլոր պայմանները, և որ շնորհը ստացվելու է:

Ծնորհները, որոնց հիմնական պայմանը Հիմնադրամի կողմից ոչ ընթացիկ ակտիվներ գնելը, կառուցելը կամ այլ կերպ ձեռք բերելն է, ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ և սխտեմատիկորեն փոխանցվում են տարվա արդյունք՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում:

Ծնորհները, որոնք ստացվել են դոնորների կողմից որպես առանց նախապայմանների ֆինանսական օգնություն կամ որպես կրած ծախսերի կամ վնասների փոխհատուցում, ճանաչվում են տարվա արդյունքում, երբ դրանք դառնում են ստացման ենթակա:

Ծնորհները, որոնք ստացվել են դոնորների կողմից, սակայն հաշվետու ամսաթվի դրությամբ չեն օգտագործվել ըստ նպատակայնության, ճանաչվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես հետաձգված եկամուտ (ընթացիկ պարտավորություն) և սխտեմատիկորեն փոխանցվում են տարվա արդյունք՝ այդ շնորհների օգտագործմանը գուզընթաց:

Ստացված շնորհների գծով ամբողջ եկամուտը ճանաչվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես հետաձգված եկամուտ, երբ այն դառնում է ստացման ենթակա, այսինքն՝ այն պահին, երբ Հիմնադրամը ստորագրում է իրավական պայմանագիր:

Հետաձգված եկամուտը փոխանցվում է գործունեության մասին հաշվետվություն՝ շնորհին կից պայմանների իրականացմանը գուզընթաց: Ընդ որում, եթե հետաձգված եկամտի գումարը գերազանցում է Հիմնադրամի կողմից շնորհին կից պայմանների իրականացման համար պահանջվող գումարը, գերազանցող մասը նվազեցվում է հետաձգված եկամտի մնացորդից և համապատասխան դոնորի գծով դեբիտորական պարտքի մնացորդից: Այս ճշգրտման գումարը չի արտացոլվում գործունեության մասին հաշվետվությունում:

Հիմնադրամն իր ֆինանսական հաշվետվություններում չի ճանաչում դոնորներից ստացված գումարները, որոնք հետագայում պետք է փոխանցվեն համաշահառուներին, երբ այդ դրամաշնորհի օգտագործումը չի վերահսկվում Հիմնադրամի կողմից:

Այլ շնորհները ճանաչվում են սխտեմատիկ հիմունքով եկամուտ այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում դրանք փոխհատուցում են համապատասխան ծախսումները, որոնց համար դրանք ստացվել են: Ծնորհների ճանաչման և հաշվառման ժամանակ Հիմնադրամի

ղեկավարությունը կիրառել է դատողություններ, որոնք նկարագրված են ծանոթագրություն 17-ում:

3.7 Շահութահարկ

Ընթացիկ շահութահարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվետու ամսաթվին գործող կամ ըստ էության գործող հարկային դրույքաչափերով՝ հաշվի առնելով նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկը հաշվարկվում է ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և շահութահարկի հաշվարկման ժամանակ օգտագործվող համապատասխան հարկային բազաների միջև ժամանակավոր տարբերություններից: Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար: Հետաձգված հարկային ակտիվները պետք է ճանաչվեն բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների համար այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող արդյունքի ստացում, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը: Այսպիսի հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չեն ճանաչվում, եթե ժամանակավոր տարբերությունն առաջանում է գույվիլի սկզբնական ճանաչումից կամ այլ ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումից այնպիսի գործարքում, որը գործարքի պահին չի ազդում ո՛չ հաշվապահական արդյունքի, ո՛չ էլ հարկվող արդյունքի վրա (բացի ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումներից):

Հետաձգված հարկային ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում և նվազեցվում է այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ Հիմնադրամը կստանա բավարար հարկվող արդյունք, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել:

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնց կիրառման մեջ լինելն ակնկալվում է ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Հետաձգված հարկային պարտավորությունների և հետաձգված հարկային ակտիվների չափումն արտացոլում է հարկային հետևանքները, որոնք երևան են գալու կախված այն եղանակից, որով Հիմնադրամը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ակնկալվում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների կամ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

3.8 Հատուցումներ աշխատակիցներին

Կարճաժամկետ հատուցումներն աշխատակիցներին այն հատուցումներն են, որոնք ենթակա են մարման ամբողջությամբ տարեկան այն հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում, որում աշխատակիցները մատուցել են համապատասխան ծառայությունները: Դրանք ներառում են՝

- (ա) աշխատավարձերը և պարգևավճարները,
- (բ) վճարովի տարեկան արձակուրդները և անաշխատունակության հետ կապված վճարովի արձակուրդները,

Երբ աշխատակիցները հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում Հիմնադրամին մատուցում են ծառայություններ, Հիմնադրամն աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների չգեղջված գումարը, որն ակնկալվում է վճարել այդ ծառայությունների դիմաց, ճանաչում է՝

- (ա) որպես պարտավորություն (հաշվեգրված ծախս)՝ արդեն վճարված ցանկացած գումար հանելուց հետո: Եթե արդեն վճարված գումարը գերազանցում է հատուցումների չգեղջված գումարը, Հիմնադրամը պետք է ճանաչի այդ տարբերությունը որպես ակտիվ

(կանխավճարված ծախս)՝ այն չափով, որով կանխավճարը կհանգեցնի ապագա վճարումների կրճատման կամ դրամական միջոցների վերադարձի,

(բ) որպես ծախս, եթե գումարը չի ներառվել այլ ակտիվի արժեքի մեջ:

Վճարովի բացակայություններ

Վճարովի բացակայությունների ձևով աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների գծով ակնկալվող ծախսումները ճանաչվում են հետևյալ կերպ.

- (ա) կուտակվող վճարովի բացակայությունների դեպքում՝ այն ժամանակ, երբ աշխատակիցները ծառայություն են մատուցում, որն ավելացնում է իրենց իրավունքներն ապագա վճարովի բացակայությունների նկատմամբ,
- (բ) չկուտակվող վճարովի բացակայությունների դեպքում՝ այն ժամանակ, երբ բացակայությունը տեղի է ունենում:

Պարզևավճարներ

Պարզևավճարների գծով ակնկալվող ծախսումները ճանաչվում են միայն այն ժամանակ, երբ Հիմնադրամն ունի այդպիսի վճարումներ կատարելու ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և պարտականությունը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Ներկա պարտականություն գոյություն ունի այն և միայն այն դեպքում, երբ Հիմնադրամը վճարում չկատարելու ոչ մի իրատեսական այլընտրանք չունի:

3.9 Եկամուտ

Եկամուտը ձևավորվում է հիմնականում ծառայությունների մատուցումից և շնորհներից ստացված եկամտից:

Որոշելու համար, թե արդյոք անհրաժեշտ է ճանաչել եկամուտ, թե ոչ, Հիմնադրամն առաջնորդվում է 5-րդ պայլի գործընթացով.

- 1 Բացահայտել հաճախորդի հետ պայմանագիրը
- 2 Բացահայտել կատարման պարտականությունները
- 3 Որոշել գործարքի զինը
- 4 Բաշխել գործարքի զինը կատարման պարտականությունների միջև
- 5 Ճանաչել եկամուտը, երբ կատարման պարտականությունը(ները) բավարարված են

Եկամուտը ճանաչվում է կամ ժամանակի մեջ որևէ պահին կամ ժամանակի ընթացքում, երբ Հիմնադրամը բավարարում է կատարման իր պարտականությունը՝ հաճախորդին փոխանցելով խոստացված ապրանքը կամ ծառայությունը:

Հիմնադրամը ճանաչում է անբավարար կատարման պարտականությունների դիմաց ստացված հատուցման գծով պայմանագրային պարտավորությունները և այդ գումարները գրանցում է որպես հաճախորդներից ստացված կանխավճարներ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ կրեդիտորական պարտքեր տողում: Նմանապես, եթե Հիմնադրամը բավարարում է կատարման պարտականությունը մինչև հատուցում ստանալը, Հիմնադրամը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչում է կա՛մ պայմանագրային ակտիվ, կա՛մ դեբիտորական պարտք՝ կախված նրանից, թե արդյոք հատուցման ժամկետը լրանալուց առաջ անհրաժեշտ է միայն որոշակի ժամանակ, թե այլ լրացուցիչ պայման:

Ծառայությունների մատուցում

Ծառայությունների մատուցումից եկամուտը ներկայացնում է Հիմնադրամի կողմից տարբեր հետազոտությունների, վերլուծությունների, հարցումների գծով մատուցված ծառայությունները: Այն ճանաչվում է պայմանագրային պարտավորությունների կատարմանը զուգընթաց՝ ըստ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ դրանց ավարտվածության աստիճանի:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ դեռևս չավարտված ծառայությունների հետ կապված բոլոր կատարված ծախսումների գումարներն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես «Անավարտ ծառայություններ»:

Շնորհներից եկամուտ

Այս եկամտի ճանաչման քաղաքականությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 3.6-ում:

4 Հիմնական միջոցներ

	Հազար դրամ			ԱՄՆ դոլար			
	Շենքեր և շինություններ	Համակարգ-չափն տեխնիկա	Տնտեսական գույք, այլ	Շենքեր և շինություններ	Համակարգ-չափն տեխնիկա	Տնտեսական գույք, այլ	Ընդամենը
<i>Դրամական արժեք</i>							
1-ի հունվարի 1-ի դրությամբ	-	20,506	5,001	-	39,239	9,570	48,809
վաճում	193,646	9,387	376	384,363	18,632	746	403,741
արում	-	(95)	-	-	(189)	-	(189)
ուարժույթի փոխարկումից արբերություն	-	-	-	18,947	4,379	883	24,209
1-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	193,646	29,798	5,377	403,310	62,061	11,199	476,570
վաճում	53,931	2,127	21,486	124,020	4,891	49,409	178,321
արում	-	(7,434)	(1,407)	-	(17,095)	(3,236)	(20,332)
ուարժույթի փոխարկումից արբերություն	-	-	-	101,723	12,371	7,305	121,399
1-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	247,577	24,491	25,456	629,053	62,228	64,677	755,958

Հիմնական միջոցներ (շարունակություն)

	Հազար դրամ			ԱՄՆ դոլար		
	Շենքեր և շինություններ	Համակարգչային տեխնիկա	Տնտեսական գույք, այլ	Շենքեր և շինություններ	Համակարգչային տեխնիկա	Տնտեսական գույք, այլ
<i>Կուտակված մաշվածություն</i>						
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-	18,948	2,861	-	36,258	5,475
Տարվա հաշվարկ	-	6,729	348	-	13,356	691
Օտարման հետևանքով դուրսգրում	-	(95)	-	-	(189)	-
Արտարժույթի փոխարկումից տարբերություն	-	-	-	-	3,855	517
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	25,582	3,209	-	53,280	6,683
Տարվա հաշվարկ	1,555	5,368	1,135	3,086	10,655	2,253
Օտարման հետևանքով դուրսգրում	-	(7,434)	(1,407)	-	(14,756)	(2,793)
Արտարժույթի փոխարկումից տարբերություն	-	-	-	865	10,571	1,319
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,555	23,516	2,937	3,951	59,750	7,462
<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>						
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	193,646	4,216	2,168	403,310	8,781	4,516
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	246,022	975	22,519	625,102	2,478	57,215

5 Դեբիտորական պարտքեր

	Հազար դրամ		ԱՄՆ դոլար	
	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ծառայությունների մատուցումից դեբիտորական պարտքեր	6,552	13,482	16,647	28,079
Ստացվելիք շնորհների գծով դեբիտորական պարտքեր	-	3,625	-	7,550
Կանխավճարներ	1,593	8,496	4,048	17,695
	<u>8,145</u>	<u>25,603</u>	<u>20,695</u>	<u>53,324</u>

Բոլոր գումարները կարճաժամկետ են: Դեբիտորական պարտքերի հաշվեկշռային արժեքը համարվում է իրական արժեքի խելամիտ գնահատում:

6 Ժամկետային ավանդներ

	Հազար դրամ		ԱՄՆ դոլար	
	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
<i>Ոչ ընթացիկ</i>				
Ավանդներ	-	28,808	-	59,999
Ավանդների գծով հաշվեգրված տոկոսներ	-	322	-	671
Ակնկալվող պարտքային կորուստ	-	(520)	-	(1,083)
	<u>-</u>	<u>28,610</u>	<u>-</u>	<u>59,587</u>
<i>Ընթացիկ</i>				
Ավանդներ	23,615	48,014	60,000	100,000
Ավանդների գծով հաշվեգրված տոկոսներ	972	135	2,472	281
Ակնկալվող պարտքային կորուստ	-	(343)	-	(714)
	<u>24,587</u>	<u>47,806</u>	<u>62,472</u>	<u>99,567</u>
Ընդամենը	<u>24,587</u>	<u>76,416</u>	<u>62,472</u>	<u>159,154</u>

Ակնկալվող պարտքային կորուստի շարժը բացահայտված է ծանոթագրություն 19 (բ)-ում:

Մասնակետային պվանդներ Ինվեստիցիայի ֆԲԸ	Պայմանագրային գումար	Միջույթ	Պայմանագրի ժամկետը		Տարեկան տոկոսա-դրույք (%)	Մնացորդը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (հազար դրամ)		Տոկոսա-էկամուր
			Սկիզբ	Ավարտ		Մայր գումար	Հաշվեգրված տոկոս	
Անկախության ֆԲԸ								
Ավանդ NA099490	100,000	ԱՄՆ դոլար	24.05.2021	24.05.2022	2.70%	-	-	-
Ավանդ NA121110	40,000	ԱՄՆ դոլար	31.08.2022	31.08.2023	3.30%	-	-	-
Ավանդ NA116211	80,000	ԱՄՆ դոլար	11.06.2022	11.06.2023	3.30%	-	-	-
						23,615	972	1
Անկախության ֆԲԸ								
Ավանդ DP19/14633	100,000	ԱՄՆ դոլար	23.10.2019	23.04.2021	4.00%	-	-	2
Ավանդ DP20/02356	60,000	ԱՄՆ դոլար	11.02.2020	11.08.2021	3.50%	-	-	6
Ավանդ DP21/11337	60,000	ԱՄՆ դոլար	18.08.2021	18.02.2023	3.00%	28,808	322	3
Անկախության ֆԲԸ								
Ավանդ NA099490	100,000	ԱՄՆ դոլար	24.05.2021	24.05.2022	2.70%	48,014	135	7
						76,822	457	1,9

7 Անավարտ ծառայություններ

	Հազար դրամ		ԱՄՆ դոլար	
	2022թ.	2021թ.	2022թ.	2021թ.
	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Դեքսիս խորհրդատվական խումբ	4,271	6,663	10,852	13,878
Համայնքների ֆինանսիստների միավորում	-	4,162	-	8,668
«Եվրասիա բարոմետր» համեմատական հետազոտությունների ինստիտուտ	-	3,994	-	8,318
Մեդիա նախաձեռնությունների կենտրոն ՀԿ	-	3,300	-	6,873
Միավորված ազգերի կազմակերպության պարենի և գյուղատնտեսության կազմակերպություն	-	2,434	-	5,069
ՓինքԱրմենիա /ՋԻԷՄԷՍԱԸ/Գուդվին Սայմոն Սթրրթեջիք Բիզնես	5,492	-	13,954	-
Գերմանական տնտեսական թիմ	2,122	-	5,392	-
ՄԱԶԾ Երիտասարդական ուսումնասիրություններ	1,278	-	3,247	-
Ֆրիդրիք Իբրթ Սիֆթն	2,588	-	6,576	-
Միջազգային հանրապետական ինստիտուտ	7,559	955	19,206	1,989
Այլ	2,096	1,048	5,326	2,183
	<u>25,406</u>	<u>22,556</u>	<u>64,553</u>	<u>46,978</u>

8 Մնացորդներ բանկում

	Հազար դրամ		ԱՄՆ դոլար	
	2022թ.	2021թ.	2022թ.	2021թ.
	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ինեկոբանկ ՓԲԸ	511	39,459	1,298	1,373
Ամերիաբանկ ՓԲԸ	7,736	659	19,656	82,182
	<u>8,247</u>	<u>40,118</u>	<u>20,954</u>	<u>83,555</u>

9 Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ

	Հազար դրամ		ԱՄՆ դոլար	
	2022թ.	2021թ.	2022թ.	2021թ.
Տարեկգրի մնացորդ	5,651	1,903	11,769	3,641
Վերադասակարգում հետաձգված եկամտից (տե՛ս ծանոթագրություն 11)	5,763	6,774	14,643	14,108
Եկամտի ճանաչում (տե՛ս ծանոթագրություն 13)	(4,124)	(3,026)	(9,484)	(6,006)
Արտարժույթի փոխարկումից տարբերություն	-	-	1,595	26
Տարեվերջի մնացորդ	7,290	5,651	18,523	11,769

10 Կրեդիտորական պարտքեր

	Հազար դրամ		ԱՄՆ դոլար	
	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Կրեդիտորական պարտքեր աշխատակիցներին	13,629	4,046	34,629	8,427
Կրեդիտորական պարտքեր ծառայություն մատուցողներին	5,967	892	15,161	1,858
Կրեդիտորական պարտքեր պետական բյուջեին	3,088	3,056	7,846	6,365
Հաճախորդներից ստացված կանխավճարներ	14,827	5,159	37,673	10,745
Նվիրատուներից ստացված կանխավճարներ	-	4,070	-	8,477
Այլ	4,640	1,943	11,790	4,046
	42,151	19,166	107,099	39,918

11 Հետաձգված եկամուտ

	Հազար դրամ		ԱՄՆ դոլար	
	2022թ.	2021թ.	2022թ.	2021թ.
Տարեսկզբի մնացորդ	47,388	163,189	98,696	312,270
Ավելացում (տե՛ս ստորև)	148,896	101,855	342,402	202,169
Վերադասակարգում ակտիվներին վերաբերող շնորհներին (տե՛ս ծանոթագրություն 9)	(5,763)	(6,774)	(14,643)	(14,108)
Եկամտի ճանաչում (տե՛ս ծանոթագրություն 13)	(112,732)	(151,726)	(259,239)	(301,157)
Դոնորներին վերադարձված գումարներ	-	-	-	-
Համաշահառուներին փոխանցված գումարներ	(60,688)	(59,156)	(139,558)	(117,417)
Արտարժույթի փոխարկումից տարբերություն	-	-	15,793	16,939
Տարեվերջի մնացորդ	17,101	47,388	43,451	98,696

Համաշահառուներին փոխանցված գումարներն իրենցից ներկայացնում են Համայնքային աղքատության կրճատում «Նոու-հաու» ծրագրի իրականացման համար Եվրամիությունից ստացված գումարների մի մասը: Հիմնադրամը չունի վերահսկման և մշտադիտարկման գործառույթներ համաշահառուների գործունեության նկատմամբ և պատասխանատու է միայն այդ միջոցների փոխանցման և Եվրամիությանը ամփոփ հաշվետվությունների ներկայացման համար:

Ավելացումները ներկայացնում են հետևյալ կազմակերպություններից ստացված միջոցները՝

	Հազար դրամ		ԱՄՆ դոլար	
	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Միջազգային հարաբերությունների ազգային ժողովրդավարական ինստիտուտ	35,840	22,515	82,418	44,689
ՄԱԿ-ի գենդերային հավասարության ու կանանց հզորացման միավոր	-	20,076	-	39,848
Ժողովրդավարության ազգային հիմնադրամ	15,206	17,051	34,968	33,844
Եվրասիա հիմնադրամ (ԱՄՆ)	-	12,512	-	24,835
Եվրամիություն՝ ի դեմս Եվրահանձնաժողովի (ԵՄ-ն հանուն երիտասարդների. Ուսանողական ժողովրդավարություն հիմնա)	4,629	10,388	10,645	20,619
Շվեյցարիայի Համադաշնություն՝ ի դեմս Շվեյցարիայի արտաքին գործերի դաշնային դեպարտամենտի	4,867	9,734	11,192	19,321
Շվեդիայի ֆինանսավորում ՀՌԿԿ-Հայաստանին «Հայաստանում ժողովրդավարության իրականացումը բաց տվյալների միջոցով» ծրագիր	-	3,100	-	6,153
Եվրամիությունը՝ ի դեմս Եվրահանձնաժողովի (Համայնքային աղքատության կրճատում «Նուր-հաու»)	83,166	-	191,249	-
Այլ	5,188	6,479	11,930	12,860
	<u>148,896</u>	<u>101,855</u>	<u>342,402</u>	<u>202,169</u>

Ճանաչված եկամուտներն ըստ նվիրատվությունների ստացման աղբյուրների ներկայացված են ստորև՝

	Հազար դրամ		ԱՄՆ դոլար	
	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Միջազգային հարաբերությունների ազգային ժողովրդավարական ինստիտուտ	25,570	15,628	58,801	31,020
ՄԱԿ-ի գենդերային հավասարության ու կանանց հզորացման միավոր	-	24,889	-	49,402
Ժողովրդավարության ազգային հիմնադրամ	17,735	11,372	40,784	22,572
Եվրասիա հիմնադրամ (ԱՄՆ)	-	22,178	-	44,021
Եվրամիությունը՝ ի դեմս Եվրահանձնաժողովի (ԵՄ-ն հանուն երիտասարդների. Ուսանողական ժողովրդավարություն հիմնա)	7,315	5,488	16,822	10,893
Շվեդիայի ֆինանսավորում ՀՌԿԿ- Հայաստանին «Հայաստանում ժողովրդավարության իրականացումը բաց տվյալների միջոցով» ծրագիր	-	23,253	-	46,154
Եվրամիությունը՝ ի դեմս Եվրահանձնաժողովի (Համայնքային աղքատության կրճատում «Նոու-հաու»)	41,438	44,538	95,291	88,401
Շվեյցարիայի Համադաշնություն՝ ի դեմս Շվեյցարիայի արտաքին գործերի դաշնային դեպարտամենտի	12,978	409	29,844	812
Այլ	7,696	3,971	17,697	7,882
	<u>112,732</u>	<u>151,726</u>	<u>259,239</u>	<u>301,157</u>

Հետաձգված եկամտի մնացորդը ըստ աղբյուրների ներկայացված է ստորև՝

	Հազար դրամ		ԱՄՆ դոլար	
	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Միջազգային հարաբերությունների ազգային ժողովրդավարական ինստիտուտ	15,106	5,407	38,382	11,261
Ժողովրդավարության ազգային հիմնադրամ	-	5,199	-	10,828
Եվրամիությունը՝ ի դեմս Եվրահանձնաժողովի (ԵՄ-ն հանուն երիտասարդների, Ուսանողական ժողովրդավարություն հիմն)	780	3,465	1,982	7,217
Շվեյցարիայի Համադաշնություն՝ ի դեմս Շվեյցարիայի արտաքին գործերի դաշնային դեպարտամենտի	1,215	9,326	3,087	19,424
Ամերիկյան դեսպանատուն Երևանում	-	2,508	-	5,223
Եվրամիությունը՝ ի դեմս Եվրահանձնաժողովի (Համայնքային աղքատության կրճատում «Նոու-հաու»)	-	21,483	-	44,743
	<u>17,101</u>	<u>47,388</u>	<u>43,451</u>	<u>98,696</u>

12 Ձուտ ակտիվներ

Կուտակված արդյունք (անսահմանափակ)

Հիմնադրամի անսահմանափակ արդյունքում ներառված են գործունեության ընթացքում կուտակված գումարները: Հիմնադրամի գործունեության ընթացքում կուտակված արդյունքի գումարների օգտագործմանն առնչվող որևէ օրենսդրական կամ այլ սահմանափակում չկա:

13 Շնորհներից եկամուտ

	Հազար դրամ		ԱՄՆ դոլար	
	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Հետաձգված եկամտից եկամուտ (տե՛ս ծանոթ. 11)	112,732	151,726	259,239	301,157
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներից եկամուտ (տե՛ս ծանոթ. 9)	4,124	3,026	9,484	6,006
	<u>116,856</u>	<u>154,752</u>	<u>268,723</u>	<u>307,163</u>

14 Ծառայությունների մատուցումից եկամուտ

Ծառայությունների մատուցումից եկամուտը ներառում է հաճախորդների հետ կնքված պայմանագրերից ստացված եկամուտը:

	Հազար դրամ		ԱՄՆ դոլար	
	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Տեղեկատվական բազայի ստեղծում	66,112	77,433	152,032	153,695
Վերլուծություն և գնահատում	74,415	16,304	171,125	32,361
Սոցիալական հետազոտություններ	27,322	4,693	62,830	9,315
Իրականացված ծրագրերի գնահատում	8,240	2,060	18,949	4,089
Խորհրդատվական ծառայություններ	5,889	-	13,542	-
	<u>181,978</u>	<u>100,490</u>	<u>418,478</u>	<u>199,460</u>

15 Փոխարժեքային տարբերությունից գուտ օգուտ/(վնաս)

	Հազար դրամ		ԱՄՆ դոլար	
	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ֆինանսական ակտիվներ՝ չափվող ամորտիզացված արժեքով	(18,349)	(17,992)	(42,195)	(35,712)
Ֆինանսական պարտավորություններ՝ չափվող ամորտիզացված արժեքով	(8,401)	135	(19,319)	268
	<u>(26,750)</u>	<u>(17,857)</u>	<u>(61,514)</u>	<u>(35,444)</u>

16 Շահութահարկի գծով ծախս

	Հազար դրամ		ԱՄՆ դոլար	
	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ընթացիկ հարկ	3,966	909	9,120	1,804
Հետաձգված հարկ	-	-	-	-
	<u>3,966</u>	<u>909</u>	<u>9,120</u>	<u>1,804</u>

Արդյունավետ հարկային դրույքաչափի համադրումը ներկայացված է ստորև.

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)
Արդյունք մինչև հարկումը (համաձայն ՖՀՄՄ-ների)	(22,072)		(25,953)	
Շահութահարկ՝ 18% դրույ- քաչափով (2021թ.՝ 18%)	(3,973)	18.0	(4,672)	18.0
(Չհարկվող եկամուտ)/ չնվազեցվող ծախսեր, զուտ	7,939	(35.9)	5,581	(21.5)
Շահութահարկի գծով ծախս	3,966	(17.9)	909	(3.5)
ԱՄՆ դոլար	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)
Արդյունք մինչև հարկումը (համաձայն ՖՀՄՄ-ների)	(50,760)		(51,516)	
Շահութահարկ՝ 18% դրույ- քաչափով (2021թ.՝ 18%)	(9,137)	18.0	(9,273)	18.0
(Չհարկվող եկամուտ)/ չնվազեցվող ծախսեր, զուտ	18,257	(35.9)	11,077	(21.5)
Շահութահարկի գծով ծախս	9,120	(17.9)	1,804	(3.5)

17 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

Ենթադրությունները և դատողությունները շարունակաբար գնահատվում են և հիմնված են պատմական փորձի, ինչպես նաև այլ ցուցանիշների վրա, ներառյալ ապագա ակնկալվող իրադարձությունները, որոնք տվյալ հանգամանքներում համարվում են ընդունելի:

17.1 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ

Հիմնադրամն իրականացնում է ապագային վերաբերող գնահատումներ և ենթադրություններ: Այդ հաշվապահական գնահատականները կարող են չհամապատասխանել իրական արդյունքներին: Ստորև ներկայացված են այն գնահատումներն ու ենթադրությունները, որոնց գծով առկա է ռիսկ, որ հաջորդ ֆինանսական տարում ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները կենթարկվեն էական ճշգրտումների:

Շնորհների ճանաչում

Ինչպես նկարագրված է ծանոթագրություն 3.6-ում՝ շնորհը չի ճանաչվում, քանի դեռ չկա հիմնավոր հավաստիացում, որ Հիմնադրամը կատարելու է դրան կից բոլոր պայմանները, և որ շնորհը ստացվելու է: Յուրաքանչյուր դրամաշնորհային պայմանագրի համար, Հիմնադրամը գնահատում է, թե որքանով է հավանական, որ այն ամբողջովին կբավարարի դրամաշնորհին կցված պայմանները և շնորհն ամբողջովին կստանա: Նման գնահատում կատարելիս ղեկավարությունը հիմնվում է այդ դոնորի հետ ունեցած նախկին փորձի, նման դրամաշնորհներն ամբողջովին իրականացնելու Հիմնադրամի հնարավորության վրա: Եթե ղեկավարության գնահատմամբ Հիմնադրամն ի վիճակի է բավարարելու դրամաշնորհին կից պայմանները և դոնորը պատրաստ է ամբողջովին Հիմնադրամին փոխանցել դրամաշնորհով նախատեսված գումարները, ապա Հիմնադրամը նման դրամաշնորհն անմիջապես ճանաչում է ֆինանսական հաշվետվություններում (որպես դոնորների գծով դեբիտորական պարտք և հետաձգված եկամուտ)՝ այդ դրամաշնորհի պայմանագիրը կնքելու պահին: Այնուամենայնիվ, եթե ղեկավարությունը սխալվի իր գնահատումներում, ապա կառաջանա ֆինանսական հաշվետվությունները ճշգրտելու անհրաժեշտությունը և այդ ճշգրտումները կարող են էական լինել Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվությունների համար:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետներ

Ղեկավարությունը կատարել է հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետների գնահատում: Ղեկավարության համոզմամբ գնահատված հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետներն էականորեն չեն տարբերվում այդ ակտիվների տնտեսական կյանքից: Եթե հիմնական միջոցների փաստացի օգտակար ծառայության ժամկետները տարբերվեն գնահատումներից, ապա ֆինանսական հաշվետվությունները կարող են էականորեն տարբերվել:

18 Ֆինանսական գործիքներ

18.1 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են ծանոթագրություն 3.4-ում:

18.2 Ֆինանսական գործիքների կատեգորիաները

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները ըստ կատեգորիաների ներկայացված են ստորև.

Ֆինանսական ակտիվներ

	Հազար դրամ		ԱՄՆ դոլար	
	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
<i>Անորոշիզացված արժեքով</i>				
Ժամկետային ավանդներ	24,587	76,416	62,472	159,154
Տրամադրված փոխառություններ	-	-	-	-
Դեբիտորական պարտքեր	6,552	17,107	16,648	35,629
Մնացորդներ բանկերում	8,247	40,118	20,954	83,555
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	39,386	133,641	100,074	278,338

Ֆինանսական պարտավորություններ

	Հազար դրամ		ԱՄՆ դոլար	
	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
<i>Անորոշիզացված արժեքով</i>				
Կրեդիտորական պարտքեր	24,236	6,881	61,580	14,331
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	24,236	6,881	61,580	14,331

19 Ֆինանսական ռիսկի կառավարման ուղղություններ

Ֆինանսական գործիքների հետ կապված՝ Հիմնադրամը ենթարկվում է զանազան ռիսկերի: Այս ռիսկերն են շուկայական ռիսկը, պարտքային ռիսկը և իրացվելիության ռիսկը:

Հիմնադրամը ներգրավված չէ սպեկուլյատիվ նպատակներով ֆինանսական ակտիվների ակտիվ առքուվաճառքի գործարքներում, ինչպես նաև չի թողարկում օպցիոններ: Առավել էական ֆինանսական ռիսկերը, որոնց Հիմնադրամը կարող է ենթարկվել, նկարագրված են ստորև:

Ռիսկերի կառավարման համակարգ.

Հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհուրդը պատասխանատու է Հիմնադրամի ռիսկերի կառավարման համակարգ ներդնելու և այն վերահսկելու համար: Խորհուրդը ստեղծել է Ֆինանսների և աուդիտի հանձնաժողով, որը պատասխանատու է Հիմնադրամի ռիսկերի կառավարման քաղաքականության մշակման և վերահսկման համար: Հանձնաժողովը կանոնավոր կերպով հաշվետվություն է ներկայացնում հոգաբարձուների խորհրդին իր գործունեության մասին:

Հիմնադրամի ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը ներդրվել է հայտնաբերելու և վերլուծելու Հիմնադրամի առջև ծառայած ռիսկերը, սահմանելու ռիսկերի չափն ու վերահսկողությունը, վերահսկելու ռիսկերը և պահպանելու դրանց չափը: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունն ու համակարգը պարբերաբար վերանայվում է՝ շուկայական պայմանների և Հիմնադրամի գործունեության փոփոխությունները ներկայացնելու համար: Հիմնադրամն իր ուսուցման և կառավարման չափանիշների և ընթացակարգերի միջոցով նպատակ ունի զարգացնել կարգապահ և կառուցողական վերահսկողության միջավայր, որտեղ բոլոր աշխատակիցները կհասկանան իրենց դերերն ու պարտականությունները:

Հիմնադրամի Աուդիտի և ֆինանսների հանձնաժողովը հետևում է, թե ինչպես է ղեկավարությունը վերահսկում Հիմնադրամի ռիսկերի կառավարման քաղաքականության և ընթացակարգերի համապատասխանությունը և վերանայում ռիսկերի կառավարման համակարգի ճշգրտությունը՝ կապված Հիմնադրամի առջև ծառայած ռիսկերի հետ: Անհրաժեշտության դեպքում ներքին աուդիտը Հիմնադրամի Աուդիտի և ֆինանսների հանձնաժողովին աջակցում է վերահսկողության գործում: Ներքին աուդիտն իրականացնում է ռիսկերի կառավարման վերահսկողության և ընթացակարգերի ինչպես կանոնավոր, այնպես էլ ժամանակավոր ստուգումներ, որոնց արդյունքների վասին զեկուցում է Աուդիտի և ֆինանսների հանձնաժողովին:

Ֆինանսական ռիսկի գործոններ

ա) Շուկայական ռիսկ

Ֆինանսական գործիքների օգտագործման ընթացքում Հիմնադրամը ենթարկվում է շուկայական ռիսկի, հատկապես՝ արտարժույթային ռիսկի:

Արտարժույթային ռիսկ

Հիմնադրամը գործարքներ է իրականացնում արտարժույթով և, հետևաբար, ենթարկվում է արտարժույթի փոխարժեքային տատանումների ազդեցությանը:

Հիմնադրամի գործարքների հիմնական մասն իրականացվում է հայկական դրամով: Արտարժույթի փոխարժեքային տատանումներից կախվածությունն առաջանում է Հիմնադրամի՝ արտերկրյա վաճառքներից և ձեռքբերումներից, որոնք, ի սկզբանե, արտահայտված են ԱՄՆ դոլարով և եվրոյով: Բացի այդ Հիմնադրամն ունի եվրոյով փոխառություն, որը հաշվառվում է ամորտիզացված արժեքով և օգտագործվել է բացառապես Հայաստանում քաղաքացիական հասարակության հանրային ընկալումների վերաբերյալ հետազոտական նախագծի իրականացման նախնական ֆինանսավորման նպատակով:

Արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, որոնք Հիմնադրամին ենթարկում են արտարժույթային ռիսկի, նկարագրված են ստորև: Արտացոլված գումարներն իրենցից ներկայացնում են հիմնական ղեկավար անձնակազմին տրամադրված տվյալները, որոնք արտահայտված են հայկական դրամով՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի ամսաթվի փոխարժեքով:

Հողված

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>		
Ժամկետային ավանդներ	24,587	-
Դեբիտորական պարտքեր	4,352	-
Մնացորդներ բանկերում	6,215	18
	<u>35,154</u>	<u>18</u>
Զուտ արդյունք	<u>35,154</u>	<u>18</u>

Հողված

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>		
Ժամկետային ավանդներ	76,416	-
Դեբիտորական պարտքեր	8,580	1,523
Մնացորդներ բանկերում	197	19,644
	<u>85,193</u>	<u>21,167</u>
Զուտ արդյունք	<u>85,193</u>	<u>21,167</u>

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է Հիմնադրամի զգայունությունը՝ ԱՄՆ դոլարի և եվրոյի նկատմամբ դրամի 10% (2021թ.՝ 10%) աճին/նվազմանը: 10%-ը (2021թ.՝ 10%) դեկավարության կողմից գնահատված փոխարժեքի հավանական փոփոխությունն է: Զգայունության վերլուծությունը ներառում է միայն արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների մնացորդները և ժամանակաշրջանի վերջում ճշգրտում է դրանց փոխարկումը՝ փոփոխելով փոխարժեքը 10%-ով (2021թ.՝ 10%):

Դրամի արժևորումը/արժեզրկումը ԱՄՆ դոլարի և եվրոյի նկատմամբ 10%-ով (2021թ.՝ 10%) կունենա հետևյալ ազդեցությունը:

Հազար դրամ	ԱՄՆ դոլարի ազդեցություն		Եվրոյի ազդեցություն	
	2022թ.	2021թ.	2022թ.	2021թ.
Տարվա արդյունք	<u>3,515</u>	<u>8,519</u>	<u>2</u>	<u>2,117</u>

Արտարժույթի փոխարժեքի տատանման ազդեցությունը տարվա ընթացքում փոփոխվում է՝ կախված արտերկրյա գործարքների ծավալից: Այդուհանդերձ, վերը ներկայացված վերլուծությունը կարելի է համարել Հիմնադրամի արտարժույթային ռիսկին ենթարկվածության արտացոլումը:

բ) Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ պայմանագրային գործընկերը չի կատարում իր պարտավորությունները, որի հետևանքով Հիմնադրամը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրել: Հիմնադրամի պարտքային ռիսկն առաջանում է ֆինանսական ակտիվներից՝ ներառյալ բանկային մնացորդները, ժամկետային ավանդները, տրված փոխառությունները և դեբիտորական պարտքերը:

Ղեկավարության գնահատմամբ դեբիտորական պարտքերի և տրված փոխառությունների գծով պարտքային ռիսկը ցածր է, քանի որ Հիմնադրամի փորձը դոնորների հետ ցույց է տալիս, որ Հիմնադրամը հիմնականում ստանում է նախատեսված գումարները:

Ժամկետային ավանդներ և մնացորդներ բանկում

Ակնկալվող պարտքային կորստի տոկոսադրույքները հիմնված են երեք խոշոր վարկային գործակալությունների (Standard & Poor's, Moody's և Fitch) կողմից սահմանված արտաքին վարկանիշային ցուցանիշների վրա: Այս չափանիշի շրջանակներում հաշվի է առնվում կորպորատիվ վարկանիշը:

Ժամկետային ավանդների համար ակնկալվող պարտքային կորստի շարժը ներկայացված է ստորև բերված աղյուսակում:

Հազար դրամ	Ժամկետային ավանդներ
Կորուստների գծով պահուստը 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	770
Տարվա ընթացքում պահուստի ճանաչում	93
Կորուստների գծով պահուստը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	863
Պահուստի ապաճանաչումից հասույթ	(863)
Կորուստների գծով պահուստը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-

Բանկային մնացորդների մասով պարտքային ռիսկն ընդունելի է, քանի որ պայմանագրային գործընկերը հեղինակավոր բանկ է (Ինեկոբանկ ՓԲԸ), որի պարտքային վարկանիշը B2 է՝ ըստ Moody's Investors Service-ի:

զ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկն այն ռիսկն է, որ Հիմնադրամն ի վիճակի չի լինի մարել իր պարտավորվածությունները:

Հիմնադրամը վարում է իրացվելիության կառավարման քաղաքականություն՝ դրամարկղում և բանկային հաշիվներում պահելով բավարար միջոցներ, ինչպես նաև պահելով բարձր իրացվելիություն ունեցող ակտիվներ՝ գործառնական պարտավորությունները ժամանակին մարելու նպատակով:

Հիմնադրամն իրացվելիության ռիսկի գնահատման և կառավարման ժամանակ հաշվի է առնում ֆինանսական ակտիվներից և դոնորներից ստացման ենթակա շնորհների մասով ակնկալվող դրամային հոսքերը, մասնավորապես՝ դրամական միջոցները: Հիմնադրամի դրամական միջոցները (ներառյալ բանկային ավանդները) գերազանցում են անհրաժեշտ դրամական արտահոսքերը:

20 Պայմանականություններ

20.1 Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Հայաստանում դեռ չեն կիրառվում: Այս համատեքստում Հիմնադրամն ունի համապատասխան ապահովագրական ծածկույթ. ունի ապահովագրություն (ա) ընդհանուր պարտավորությունների համար, (բ) հանցագործության, տնօրենների և պաշտոնյաների հանցանքների պարտավորությունների համար, և (գ) գույքի համար:

20.2 Հարկեր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսդրությունը հաճախակի ենթարկվում է փոփոխությունների, ինչը որոշ դեպքերում մեկնաբանությունների կարիք է առաջացնում: Հաճախ տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ տարբեր մեկնաբանություններ ունեն: Հարկերը հարկային մարմինների կողմից ենթակա են վերանայման և ուսումնասիրության: Հարկային մարմիններն օրենքով լիազորված են տուգանքներ և տույժեր առաջադրել:

Վերոհիշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության հիման վրա: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և դրանց ազդեցությունը կարող է զգալի լինել:

21 Կապակցված կողմեր

Հիմնադրամի հետ կապակցված կողմեր են հանդիսանում Հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի անդամները և գործադիր տնօրենը:

21.1 Գործարքներ ղեկավարության հետ

Ստորև բերված աղյուսակում ամփոփված է հաշվետու տարվա ընթացքում գործադիր տնօրենի կողմից ստացված վարձատրությունը, որը ներառված է «Հատուցումներ աշխատակիցներին» հոդվածում.

	Հազար դրամ		ԱՄՆ դոլար	
	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ	16,202	17,084	37,259	33,910